

ת"פ 3133/01 - מדינת ישראל נגד עודד מנדל

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 3133-01 מדינת ישראל נ' מנדל ואח'
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני כבוד השופט יוסי טורס
מבקשת/מאשימה מדינת ישראל
נגד
נאשם/משיב עודד מנדל
החלטה

1. ביום 27.1.02 נגזר דינו של הנאשם בין היתר לקנס בסך של 750 ₪. בגזר הדין הורה בית המשפט כי הקנס ישולם תוך 60 יום. עוד קבע בית המשפט בגזר הדין ביחס לקנס באם לא ישלם הנאשם את הקנס, ייאסר למשך 7 ימים (להלן - מאסר חלף קנס או מח"ק). הערה: גזר הדין ניתן בכתב יד על דף מובנה בו נרשם הנוסח הבא: "קנס בסך 750 ₪ או 7 ימי מאסר שישא בנוסף לכל מאסר אחר שהוטל עליו". דומה שאין מחלוקת כי למרות נוסח זה, מדובר במאסר חלף קנס, כאמור בסעיף 71 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין).

2. ביום 6.6.18 פנה המרכז לגביית אגרות וקנסות (להלן - המרכז) בבקשה לחתימה על פקודת מאסר בגין אי תשלום הקנס. בשים לב לעובדה שמדובר בקנס ובמח"ק שהוטלו לפני מעל ל-16 שנים (!) ביקשתי את תגובת המרכז לשאלות, האם בוצעו בעבר ניסיונות לגביית הקנס והאם התבקשה בעבר חתימה על פקודת מאסר, באופן שיש בהן להביא למסקנה כי העונש לא התיישן.

3. המרכז השיב כי בשנים 2006; 2009; ו-2011 נעשו ניסיונות גבייה, ובכלל זה נשלחו דרישות תשלום ובוצעו עיקולי צד ג'. עוד טען המרכז כי ביום 10.2.99 ניתן צו כינוס נגד הנאשם בשל הליכי פשיטת רגל, אשר בוטל ביום 23.6.11. נטען כי צו זה מנע את המשך ההליכים נגד הנאשם ועל כן "עצר את מירוח ההתיישנות". כן נטען כי נשלחו לנאשם התראות לפני הפעלת פקודת מאסר ביחס לתיקים אחרים.

4. לדידי, עמדת המרכז אינה נקיה מקשים ואנמק. העבירות עליהן הועמד הנאשם לדין, הן תקיפה סתם, לפי סעיף 379 לחוק העונשין ואיומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, ומשכך תקופת התיישנות העונש בענייננו היא עשר שנים (סעיף 10 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982). אין מחלוקת כי משלוח דרישת תשלום מאפסת (ולא רק "עוצרת") את מרוץ התיישנות עונש הקנס (ראו: בג"צ 1618/97 סצ' נ' עיריית תל אביב, פ"ד נב(2) 542; בג"ץ 7281/09 שרגא רוזנבאום ואח' נ' עיריית הרצליה ואח' (3.1.10)). כאמור, המרכז פעל לצורך גביית הקנס, בבקשות לעיקולים וכן שלח דרישות תשלום, כאשר האחרונה היא משנת 2011 ומשכך הקנס לכאורה טרם התיישן.

5. עם זאת, עולה השאלה, מה דינו של המאסר חלף הקנס? האם מדובר בחלק אינטגרלי מהקנס - ולכן טרם

שהקנס התיישן, לא יכול המח"ק להתיישן - או שמא מדובר ברכיב עונשי נפרד לצורך שאלת ההתיישנות, ולכן כאשר לא הוחל בביצוע תקופה העולה על עשר שנים, הוא (להבדיל מהקנס) התיישן. לשאלה זו אין למצוא תשובה בחוק או בפסיקה ויש לה פנים לכאן ולכאן (לדיון בשאלת מהותו של מאסר חלף קנס, ראו: ע"פ 4919/14 **שמעון אזולאי נ' מדינת ישראל** 6.3.17); לדיון בהתיישנות עונשים, ראו רע"פ 1553/15 **חליל דיב עיסא נ' הועדה המקומית לתכנון ו בנייה שומרון** (31.10.17).

6. כן מתעוררת במקרה זה השאלה מה דין התקופה, לצורך שאלת התיישנות עונש המאסר, בה היה תלוי ועומד נגד הנאשם צו כינוס וזאת בהתאם להלכת שטיין (בש"פ 373/89 **שטיין נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(2)474) לפיה לא ניתן במהלך תקופת צו הכינוס להורות על הפעלת מאסר חלף קנס. האם תקופה זו אכן עוצרת (ואולי אף מאפסת) את מרוץ ההתיישנות, או שמא מרוץ הזמן ממשיך גם בתקופה זו.

7. שאלות אלו מצריכות ליבון ולכן אני קובע דיון בבקשה **ליום 22.10.18 שעה 14.00 בנוכחות הנאשם ונציג פרקליטות המחוז**. המבקשת תדאג לבצע מסירה אישית לנאשם וזאת בשל חלוף הזמן הרב מאז מתן גזר הדין.

8. המזכירות תשלח עותק מהחלטתי למרכז לגביית אגרות וקנסות וכן לפרקליטות המחוז (אזרחי).

ניתנה היום, י"ז אב תשע"ח, 29 יולי 2018, בהעדר הצדדים.